

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za politički sistem,
pravosuđe i upravu
00-72/19-16,
EPA 678 XXVI
Podgorica, 5. jun 2019. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa 74. i 76. sjednice, održanih 15. maja i 5. juna 2019. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU TUŽILAČKOG SAVJETA I DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA ZA 2018. GODINU SA PREDLOGOM ZAKLJUČAKA

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični Odbor, je na 74. sjednici, održanoj 15. maja 2019. godine razmotrio **Izveštaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2018. godinu**, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Tužilački savjet.

Shodno podacima iz izvještaja, a vezano za **krivične prijave**, u izvještajnoj godini Državnom tužilaštvu prijavljeno je 8,180 **punoljetnih učinilaca krivičnih djela** (u 2017. godini 7,427), od toga: 802 prijave Specijalnom državnom tužilaštvu; 6,996 prijave osnovnim državnim tužilaštvima i 382 višim državnim tužilaštvima.

U 2018. godini prijavljeno je 536 **maloljetnih lica** (u 2017. godini 410 lica)

U istom periodu podnijeto je 2.794 krivičnih prijava protiv **nepoznatih učinilaca krivičnih djela** (u 2017. godini 1.927).

Kada je riječ o **strukturi podnosilaca krivičnih prijava**: Uprava policije je podnijela 4,487 prijava; Oštećeni građani 390 prijava; Državni ograni 409 prijava; Državni tužiocu po sopstvenoj inicijativi su formirali predmete protiv 259 lica i Ostali (NVO, Uprave, pravna lica, anonimno) 2,635 prijava.

U izvještajnom periodu je, u **državnom tužilaštvu** u 2018. godini **optuženo** ukupno 3,641 lica. Sud je u 2018. godini, postupajući po optuženjima državnih tužilaca, donio odluke protiv 3,584 lica, od čega protiv 3,258 lica ili 90,90% donio **osuđujuće presude**.

Osnovna i viša državna tužilaštva u 2018. godini optužila su 3,515 lica. Sud je, postupajući po optuženjima osnovnih i viših državnih tužilaštava donio odluke protiv 3,519 lica, od čega je protiv 3,210 lica donijeta **osuđujuća presuda**.

Specijalno državno tužilaštvo je u 2018. godini optužilo 126 lica, od čega je protiv 122 lica podignuta optužnica. Sud je u 2018. godini, postupajući po optuženjima specijalnog državnog tužilaštva, donio odluke protiv 65 lica, od čega protiv 48 lica ili 73,85% sudovi su donijeli **osuđujuće presude**.

Na kraju izvještajne godine kod suda je ostalo 2,640 neriješenih optuženja.

U 2018. godini **izrečena je**: uslovna osuda za 1,548 lica, kazna zatvora za 1,268 lica, rad u javnom interesu za 251 lice, novčana kazna za 126 lica, sudska opomena za 60 lica i mjera bezbjednosti za 23 lica.

Kada su u pitanju **sporazumi o priznanju krivice**, u izvještajnoj godini državni tužioc i zaključili su 298 sporazuma o priznanju krivice sa fizičkim licima (u 2017. godini 240 sporazuma), od čega: u osnovnim tužilaštvima 195, u višim tužilaštvima 60; i u Specijalnom državnom tužilaštvu 43.

Uz osudu na kaznu, učinioci krivičnih djela obavezni su da uplate u humanitarne svrhe iznos od 207,500 eura.

Opšti podaci o stanju kriminaliteta

U 2018.godini prijavljeno je 11,72% više lica kao izvršilaca krivičnih djela u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, u ukupnom broju ove kategorije učinilaca krivičnih djela, učinioci teških i najtežih krivičnih djela, za koja se po Krivičnim zakoniku može izreci kazna 10 godina zatvora ili teza, učestvuju sa 3,86%, dok su ova krivična djela u 2017.godini učestvovala u procentu od 4,09%, što znaci smanjenje ovog vida kriminaliteta za 0,23%.

Kada je u pitanju kriminalitet protiv punoljetnih lica o kojem se odlučivalo u stvarnoj nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva prijavljeno je 6,36% više lica ovih krivičnih djela u odnosu na prethodnu godinu.

U ukupnom broju prijavljenih učinioaca:

- organizovani kriminal cini 25,06%, visoka korupcija 56,85%,
- pranje novca 11,09%,
- terorizam 0,24 %,
- povreda izbornih prava 0,12%,
- dok je 6,60% ostalih krivičnih djela iz nadležnosti ovog tužilaštva.

U ukupnom kriminalitetu poznatih lica, maloljetnički kriminalitet učestvuje u procentu od 6,17% (u 2017.godini 5,96%, u 2016.godini 5,49%, u 2015.godini 5,32%). Primjenom Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, u radu Državnog tužilaštva u 2018.godini ostvarena je sira primjena alternativnih mjera u rješavanju predmeta u kojima su izvršioc i maloljetnici.

Analizom kretanja kriminaliteta po krivičnim djelima Krivičnog zakonika Crne Gore, u izvještajnom periodu, proizilazi da je:

- Povećan broj prijavljenih lica za krivična djela organizovanog kriminala za 95,14% (u 2017. godini prijavljeno 103 lica, u 2016. godini prijavljeno 28 lica).
- Smanjen broj prijavljenih lica za krivična djela visoke korupcije za 14, 28% prijavljenih lica (u 2017. godini 532 lica, u 2016. godini 811 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela pranja novca za 314,6 % (u 2017. godini je prijavljeno 28 lica, a u 2016. godini 15 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv života i tijela za 13,65% (u 2017. godini protiv 430 lica, a u 2016. godini 550 lica);
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina za 11% (u 2017. godini protiv 397 lica, a u 2016. godini protiv 391 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv polne slobode za 28, 57% (u 2017. godini protiv 25 lica, a u 2016. godini 26 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv braka i porodice za 18,33% [u 2017.godini protiv 500 lica, u 2016. godini protiv 510 lica)
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv prava iz rada za 40% [u 2017. godini 25 lica, u 2016. godini 50 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv imovine za 12,54% (u 2017.godini 1.395 lica, u 2016. godini 1.471 lice);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja za 25,79% (u 2017.godini 221prijavljeno lice, u 2016. godini 242 prijavljenih lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv zdravlja ljudi za 2 65% (u 2017. godini 226, u 2016. godini 204 lica);
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv životne sredine za 29,39% [u 2017. godini 381 lice, u 2016. godini prijavljeno 380 lica);
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine za 17,47% (u 2017.godini prijavljeno 103 lica, u 2016. godini prijavljeno 112 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja za 0,9% (u 2017.godini 1.045 lica, u 2016. godini protiv 1.147 lica);
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv bezbjednosti računarskih podataka za 150% (u 2017.godini 5 lica, u 2016. godini 1 lice);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore za 50% (u 2017.godini 3 lica, u 2016. godini 2 lica);
- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv državnih organa za 102,11% (u 2017.godini 332, u 2016. godini prijavljeno 269 lica);
- Smanjen broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv pravosuđa, za 2,02% (u 2017.godini 180 lica, u 2016. godini prijavljenih 218 lica);

- Povećan broj prijavljenih lica zbog krivičnih djela protiv javnog reda i mira za 15,46% (u 2017. godini 536 lica, u 2016. godini prijavljeno 441 lice)...

Disciplinska odgovornost/pritužbe/kršenje etičkog kodeksa

- Postupanje u predmetima formiranim povodom utvrđivanja disciplinske odgovornosti

Tokom 2018. godine, Disciplinsko vijeće je imalo u radu četiri predmeta povodom utvrđivanja disciplinske odgovornosti državnih tužilaca, od kojih je:

- U tri predmeta utvrđena odgovornost tri državna tužioca, odnosno rukovodioca, za teži disciplinski prekršaj iz člana 108 stav 3 tačka 8 Zakona o Državnom tužilaštvu - nedostavljanje podataka o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa i izreklo disciplinsku sankciju - novčanu kaznu u visini od 20 % od zarade u trajanju od tri mjeseca.

- U jednom predmetu Disciplinsko vijeće je odbacilo predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti.

- Razmatranje pritužbi rukovodilaca državnih tužilaštava i državnih tužilaca u vezi ugrožavanja njihove samostalnosti

U skladu sa članom 37 stav 1 tačka 9 Zakona o Državnom tužilaštvu, Tužilački savjet je obrazovao Komisiju za razmatranje pritužbi rukovodilaca državnih tužilaštava i državnih tužilaca u vezi ugrožavanja njihove samostalnosti.

U toku 2018. godine nije bilo podnijetih pritužbi državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u vezi sa ovim pitanjem.

- Razmatranje pritužbi na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada

Tokom 2018. godine, Tužilačkom savjetu je podnijeto ukupno 97 pritužbi na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada, dok je 10 pritužbi prenijeto u rad iz 2017. godine.

Komisija je razmatrala 73 predmeta, a na kraju 2018. godine kod komisije je ostalo u radu 34 pritužbi koje su podnijete u 2018. godini.

Tužilački savjet je razmatrao ukupno 53 pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada. Povodom podnijetih pritužbi, Tužilački savjet utvrdio da je:

- 50 pritužbi neosnovano, a
- 3 pritužbe osnovane, o čemu su podnosioci pritužbi uredno obaviješteni, a Tužilački savjet je naložio postupajućem tužilaštvu da preduzme radnje u skladu sa utvrđenim razlozima osnovanosti pritužbi.

Etički kodeks državnih tužilaca

Na Konferenciji državnih tužilaca održanoj 2. jula 2018. godine, izabran je predsjednik Komisije za Etički kodeks državnih tužilaca iz reda članova Tužilačkog savjeta koji nije državni tužilac. Konferencija državnih tužilaca je, takođe na ovoj sjednici, donijela novi Etički kodeks državnih tužilaca,

Ova komisija je tokom 2018. godine imala u radu četiri inicijative radi utvrđivanja da li je ponašanje državnih tužilaca u skladu sa Etičkim kodeksom državnih tužilaca.

Povodom tri inicijative Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je donijela odluku kojom je utvrdila da državni tužioci nijesu učinili povredu Etičkog kodeksa državnih tužilaca, dok u jednom predmetu do kraja izvještajnog perioda nije donijeta odluka, te se isti nalazi u radu kod Komisije za Etički kodeks.

Povodom razmatranja Izvještaja o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2018. godinu, Odbor je na 76. sjednici, održanoj 5. juna 2019. godine, većinom glasova, odlučio da podnese Skupštini na usvajanje sljedeći

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Neophodno je i dalje jačati proaktivan odnos državnih tužilaca u vršenju funkcije gonjenja učinilaca krivičnih djela, posebno u predmetima organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, pranja novca i trgovine ljudima, te s tim u vezi nastaviti sa jačanjem međunarodne saradnje, na osnovama utvrđenim zakonom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, kao i kroz mehanizme neposredne tužilačke saradnje, saglasno sporazumima i protokolima o saradnji.
2. Nastaviti sa jačanjem kapaciteta za primjenu sistema izbora, napredovanja i profesionalnog ocjenjivanja rada državnih tužilaca, kao i sistema za sprovođenje disciplinskih postupaka.
3. Nastaviti saradnju sa organima za primjenu zakona u skladu sa osnovima utvrđenim u organizacionim zakonima saglasno procesnoj ulozi, osnovnim pravima i dužnostima državnih tužilaca u gonjenju učinilaca krivičnih djela za koja se goni po službenoj dužnosti.
4. Kada je u pitanju maloljetnički kriminalitet, potrebno je na osnovu primjera iz prakse doprinijeti unaprjeđivanju zakonodavnog okvira u dijelu kaznene politike i unaprijediti sprovođenje alternativnih mjera, kao načina prevencije izvršilaca ovih krivičnih djela.
5. Kontinuirano nastaviti sa analizom dosadašnjih iskustava u primjeni instituta sporazuma o priznanju krivice u svim državnim tužilaštvima sa ciljem

ujednačavanja prakse u primjeni zakona i dalje raditi na povećanju bilansa rezultata u primjeni instituta privremenog i trajnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelom na osnovu rezultata finansijske istrage, kao i proširenog oduzimanja imovine od učinioaca koji ne može dokazati njeno zakonito porijeklo.

6. Nastaviti sa nadogradnjom informacionog sistema u cilju efikasnije razmjene podataka i automatskog pristupa podacima drugih organa, što će u krajnjem rezultirati unapređenju efikasnosti prikupljanja podataka i ukupne saradnje između organa.
7. Nastaviti sa unapređenjem transparentnosti rada Tužilačke organizacije, a takođe nastaviti saradnju sa Centrom za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu u cilju daljeg osnaživanja dostojanstva i ugleda državnih tužilaca i Državnog tužilaštva.
8. Potrebno je zajedničkom saradnjom nadležnih institucija učiniti dodatni napor na unapređivanju materijalnog i stambenog položaja tužilaca, administrativnog kadra, kao i prostornih kapaciteta tužilačke organizacije.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA
Željko Aprcović